

מסורת הש"ס

(א) [בס"א: 6: עשרים וארבע, וכן להלן, 3] תענית כ, (ג) ס"א א"ר אלעזר, (ד) [במחלה], (ה) קידושין פ:, (ו) [ג"ל שמים], (ז) [סוּמֶךְ, כ"ט],

הנהגות הב"ח

(א) גמ' כיום תמים מכלל דמעיקרא לאו כיום תמים ר' שמואל בר נחמני: (ב) שם דכתיב ביה ועשית הישר וכו' דכתיב ביה הימים: (ג) רש"י ד"ה ספר וכו' נוקבעה הכא ושנשנתא: (ד) תוס' ד"ה למשה וכו' מלמד שהורוהו לו גלגל חמה:

לעזי רש"י

הטריטוריאלי.עורף. פולפ"א. הכשר שעל עצם הידיו.

מוסף רש"י

אתיא אהל אהל. כתיב במלחמת יהושע אהל גדלק ומלחמת משה כתיב אהל תת פתח, מה יהושע נקדמה לו חמה במלחמתו דכתיב כהנ"ל, אף משה קי, שכן דרך הכתובין למד סמוס מן התפורש ברננו, צדכור דומה כתיב ויעקב וגויעה שיה אהל מן י"ג מדות שניתנו לו למשה מסני, ובתחילת ספרא מפורס (תענית כ,). עם שתי נשים, מפני שדעתן קלה ושפלות נטות, להתפתות ולא מירא זו ממחיתנה, שפף היא מעשה כמותה (קדושין ט).

רבינו חננאל

וידום השמש וירח עמד וגו' מאי על ספר הישר זה ספר בראשית שהוא ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישירים כדכתיב תמות נפשי מות ישירים. והיכא רמיזא עמידת השמש וזרעו יהיה מלא הגנים אימתי יהיה כח זרע אפרים ידוע אצל מלא הגנים בשעה שזעמיד חמה ליהושע. כמה עמד. ר' יהושע בן לוי אמר כיום תמים. כ"ד שנה. כיצד אול שית חקף שית כללו של דבר כיום תמים כו'. פי' כתיב ויעמד השמש בחצי השמים, וכתיב ולא אץ לבוא כיום תמים. כלל עמידתו כיום תמים שהוא כ"ד שעות. כיצד עלה שש כמנהגו עד שהגיע לחצי השמים ועמד שש שעות וירד ו' שעות כמנהגו עד שהגיע למערב ולא אץ לבוא כיום תמים ועמד שש ו' שעות אחרות. הרי כ"ד שעות כיום תמים. ר"א אומר כ"ד שעות וחלתי י"ב שעות שבכל יום הכל ל"ו שעות. כיצד עלה מן המזרח שש שעות עד שהגיע בחצי השמים ועמד שש י"ב שעות וירד למערב שש שעות וכשהגיע למערב לא אץ לבוא אלא עמד שש י"ב שעות. נמצאת עמידתו בשני מקומות כ"ד שעות כיום תמים.

וידוס השמש. ציהושע כתיב כשנלחם עם חמשת המלכים הנרים על הגבעונים. והכא נקט לה משום דפליגי לעיל [כד:] ר"א ורבי שמואל בר נחמני במדרש פסוקא דוישרנה ופליגי נמי במדרש דויעמד השמש: וידוס. שתק מלומר שירה שכלל עת לכתו אינו שותק ובעמידתו שותק ויהושע אומר שירה בשבילה דכתיב [יהושע י] אז ידבר יהושע לה' ביום תת ה' וגו': **עד יקוס גוי**. ינקוס ישראל מאויביו: **הלא היא כסופה על ספר הישר**. שעמיד ליעשות לי נס: **ספר אנדסה כו'**. היינו ספר בראשית שמעשה אבות כתובים בו: **מוס ישרים**. בלעם מבקש על עצמו שימות מיתה של גויעה כמותן: **והיכא רמיזא**. בצבראשית שעמיד יהושע לבא לנס זה. יהושע משצט אפרים צא כדכתיב (במדבר יג) למטה אפרים הושע בן נון [וכתיב באפרים חרעו יהיה] מלא הגוים כל הארצות נתמלאו מיראתו ומאימתו וזעו של אפרים יהיה מלא הגוים אדם נושא כאן מלחמה ואין בני אספמייא יודעין זה אצל גשעה שעמדה לו חמה ליהושע נראה לכל העולם ויראו מפניו: **ספר משנה סורה וספר שופטים י"ג** הכא ואנצ ריהטט דגירסא דלקמן ניקבעה ^(א) היא ושנשנתא היא דהא לא רמיזא ציה: **ויעמד השמש**. יס במשמעה שתי עכבות אחת בחצי השמים והיינו בחצי היום ואחת סמוך לשקיעמו: **דכתיב ולא אץ לבוא**. אלא שהה כיום תמים דהיינו עשרים וארבע שעות דיוס אינו תמים ושלס אלא עם לילי:

עשרים וארבעה. היה אותו יום מעלות השחר עד יציאת הכוכבים ויוס תמים אכולה מילתא קאי אהלוך ואעמידה: **אזיל שית**. עד חצי השמים: **וקס שית**. דכתיב ויעמד השמש: **ואזיל שית**. עד ערב וקס שית דכתיבי ולא אץ לבוא: **כולה מילתא**. הילוכו ועמידתו כיום תמים עשרים וארבע של יוס ולילה דשאר ימים: **ל' ושית**. דיוס תמים דקרא לעמידה לחוד קאי: **ארבעים ושמונה**. דיוס תמים דקרא אשהיה דשקיעה קאי וקמייתא דלא כתיב ציה כיוס תמים סתם עמידה שניס עשר שעות עמידה שדרכו לעמוד ולשמוך צלילה: **אינא דאחרי**. הנך שיעורי דהנך רצנן בתוספתא שניתוסף על היום קאמרי להו: **רבי יהושע בן לוי אמר עשרים וארבע**. הוצי המוספתא ויוס תמים תוספתא ויוס תמים דקרא לעמידה דלא אץ לבוא קאי וקמייתא סתמא י"ב שעות כמות לילה: **ור' שמואל בר נחמני**. סבר דכיוס תמים לעמידה דולא אץ לבוא קאי ומיהו מקיש עמידתו דחצי השמים לציתא דלא אץ לבוא: **נקדימון בן גוריון גמרא**. שהלוהו הגמון ^(א) אחד עשר מעניות כו' במסכת תענית **צפ'** סדר מעניות אלו (דף יט:): **למשה**. במלחמת סיחון. (דף היה **כיוס ההוא**. במעשה דיהושע כתיב: **אצני צר**. דלא היו צמשה: **ויאמר ללמד בני יהודה קשה**. בקינה שקוין דוד על שאלו כתיב: **הלא היא כסופה**. דבני יהודה היו מושכי קשת: **יד כנגד עורף**. המושך בקשת נותן ידיו כנגד עיניו דהיינו מול העורף הטרי"ל בלע"ז: **דכתיב**. במשנה תורה ועשית הישר והטעו: **איזוס היא מלחמה שזריכה לימוד כו'**. ומגלן. דקרא ציהודה כתיב: **דכתיב**. צרישא דסיפרא מי יעלה בתחלה אל הכנעני להלחם בו ויאמר השם יהודה יעלה אלמא סתם מלחמה דסיפרא ציהודה קיימי: **וינס הטבח אס השוק ואס העליה**. משום פלוגתא דהני אמוראי גופייהו נקט לה: **והעליה**. מה שעליה: **דמסמכא שוק לאליה**. השוק סמוך ל אליה שהאליה מלמעלה וסמכמה על השוק ושוק הוא עצם של זומת הגיד הממונע בין קולית לארכובה וליצריס המתחמים סומכין את העליונים: **דמחית**. מניח חזה על השוק גבי חזה ושוק של שלמים צשעת תנופה וההיא סעודתא אע"פ דצח חזה הוה דכתיב (שמואל א ט) כי הוא יצרך (את) הצח לא הוה חזה ושוק ידיהו לכהן דצמה קטנה הוה וקיימא לן צפרק בתרא דוצמים (דף קט:): חזה ושוק צצמה גדולה ואין חזה ושוק צצמה קטנה: **שופי**. כף הירך הסובצ עצם הקולית וקורין פולפי"א: **לא יתייחד איש אחד עם שתי נשים**. שהנשים דעתן קלות ושחיתן תמרזניה לעצירה:

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

בה.

וידוס השמש. ציהושע כתיב כשנלחם עם חמשת המלכים הנרים על הגבעונים. והכא נקט לה משום דפליגי לעיל [כד:] ר"א ורבי שמואל בר נחמני במדרש פסוקא דוישרנה ופליגי נמי במדרש דויעמד השמש: וידוס. שתק מלומר שירה שכלל עת לכתו אינו שותק ובעמידתו שותק ויהושע אומר שירה בשבילה דכתיב [יהושע י] אז ידבר יהושע לה' ביום תת ה' וגו': **עד יקוס גוי**. ינקוס ישראל מאויביו: **הלא היא כסופה על ספר הישר**. שעמיד ליעשות לי נס: **ספר אנדסה כו'**. היינו ספר בראשית שמעשה אבות כתובים בו: **מוס ישרים**. בלעם מבקש על עצמו שימות מיתה של גויעה כמותן: **והיכא רמיזא**. בצבראשית שעמיד יהושע לבא לנס זה. יהושע משצט אפרים צא כדכתיב (במדבר יג) למטה אפרים הושע בן נון [וכתיב באפרים חרעו יהיה] מלא הגוים כל הארצות נתמלאו מיראתו ומאימתו וזעו של אפרים יהיה מלא הגוים אדם נושא כאן מלחמה ואין בני אספמייא יודעין זה אצל גשעה שעמדה לו חמה ליהושע נראה לכל העולם ויראו מפניו: **ספר משנה סורה וספר שופטים י"ג** הכא ואנצ ריהטט דגירסא דלקמן ניקבעה ^(א) היא ושנשנתא היא דהא לא רמיזא ציה: **ויעמד השמש**. יס במשמעה שתי עכבות אחת בחצי השמים והיינו בחצי היום אינו תמים ושלס אלא עם לילי:

למשה ציהושע ולנקדימון. הא דלא קחשיב נמי יעקב כי שם לא היו רק תשלומין כדאמר' (מולין דף 65:): שמש ששקעה צעצורו זרחה צעצורו ומהאי טעמא נמי לא חשיב חזקיה שאלה היו רק תשלומין ליוס שנתקצר צימי אמו והר"ר אלחנן אומר דההוא מעשה דחזקיה לא היה אלא אות צעלמא שהרי לא עמד השמש כלל בתמוס אחד אלא שהלך לאחוריו דבצבראשית רבה איכא נמי למ"ד וישס ה' לקין אות מלמד ^(א) שהעמיד לו גלגל חמה: לא

כיום תמים רבי שמואל בר נחמני אמר ארבעים ושמונה אזיל שית וקס תריסר אזיל שית וקס עשרים וארבעה^(ב) [שנאמר] ולא אץ לבוא כיום תמים מכלל דמעיקרא לאו כיום תמים [הוה] א"ד בתוספתא פליגי ר' יהושע בן לוי אמר עשרים וארבעה אזיל שית וקס תריסר אזיל שית וקס תריסר עשרים וארבעה ולא אץ לבוא כיום תמים^(ב) ר' שמואל בר נחמני אמר ארבעים ושמונה אזיל שית וקס עשרים וארבעה אזיל שית וקס תריסר עשרים וארבעה ולא אץ לבוא כיום תמים^(ב) ר' שמואל בר נחמני אמר ארבעים ושמונה אזיל שית וקס עשרים וארבעה אזיל שית וקס כ"ד מקיש עמידתו לביאתו מה ביאתו כיום תמים אף עמידתו כיום תמים^(ב) תנא כשם שעמדה לו חמה ליהושע כך עמדה לו חמה למשה ולנקדימון בן גוריון יהושע קראי נקדימון בן גוריון גמריא למשה מגל^(ב) אתיא אהל אהל כתיב הכא יאהל תת פחדך וכתיב התם ביהושע יאהל גדלק ורבי יוחנן אמר אתיא תת תת כתיב הכא אהל תת פחדך וכתיב ביהושע^(ב) ביום תת ה' את האמורי ר' שמואל בר נחמני אמר מגופיה דקרא שמעת ליה^(א) אשר ישמעון שמעך ורגזו וחלו מפניך אימתי רגזו וחלו מפניך בשעה שעמדה לו חמה למשה מיתבי^(א) ולא היה כיום ההוא לפניו ואחריו איבעית אימא שעות הוא דלא הוו נפיש כולי האי ואיבעית אימא אבני ברד לא הוו דכתיב^(א) ויהי בנוסם מפני בני ישראל הם במורד בית חורון וה' השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים עד עוקה וימיתו כתיב ויאמר ללמד בני יהודה קשת הנה כתובה על ספר הישר מאי ספר הישר א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן זה ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישירים דכתיב בהו תמות נפשי מות ישרים ותחי אחריתי כמותו והיכא רמיזא^(א) יהודה אתה יודוך אחיך ירך בעורף אויביך ואיזו היא מלחמה שצריכה יד כנגד עורף הוי אומר זו קשת ר"א אומר זה ספר משנה תורה ואמאי קרו ליה ספר הישר דכתיב ^(א) ^(ב) ויעשית הישר והטוב בעיני ה' והיכא רמיזא^(א) דיזו רב לו ואיזו היא מלחמה שצריכה שתי ידים הוי אומר זו קשת ר' שמואל בר נחמני אמר זה ספר שופטים ואמאי קרו ליה ספר הישר דכתיב^(א) ב'מים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה והיכא רמיזא^(א) למען דעת דורות בני ישראל ללמדם מלחמה ואיזו היא מלחמה שצריכה לימוד הוי אומר זו קשת ומגלן דביהודה כתיב דכתיב^(א) מי יעלה לנו (בתחלה) אל הכנעני ^(א) להלחם בו ויאמר ה' יהודה יעלה ^(א) וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול מאי והעליה ר' יוחנן אומר שוק ואליה מאי והעליה דמסמכא שוק לאליה ורבי אלעזר אומר שוק וחזה מאי והעליה דמחית לה לחזה עילוייה דשוק כי בעי אנופי ומנפי ליה ורבי שמואל בר נחמני אמר שוק ושופי מאי והעליה שופי עילוייה דשוק קאי: לא תתייחד אשה עמהם: במאי עסקינן אילימא בחד דכוותה גבי ישראל מי שרי ^(א) והתנן אלא יתייחד איש אחד עם שתי נשים

דכתיב^(א) ויהי בנוסם מפני בני ישראל הם במורד בית חורון וה' השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים עד עוקה וימיתו רבים אשר מיתו באבני הפךרד מאשר ררגזו בני ישראל בקרב: יהושע י יא א"ר שמואל בר נחמני יהודה קשת הנה כתובה על ספר הישר: שמואל ב א יח ^(א) יהודה אתה יודוך אחיך ירך בערף איביך ישמחו לך בני אביך: בראשית מט ח ^(א) ונעשית הישר והטוב בעיני י' למען ייטב לך ובאת וירשת את הארץ הטובה אשר נשבע י' לאבתך: דברים ו יח ^(א) ואת יהודה ויאמר שבע י' קול יהודה ואל עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר תהיה: דברים לג ז ^(א) ב'מים והם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה: שופטים יו ו ^(א) רק למען דעת דורות בני ישראל ללמדם מלחמה וק אשר לפנים לא ידעום: שופטים ג ב ^(א) ויהי אחרי מות יהושע וישראל בני ישראל בן לאמר מי יעלה לנו אל הכנעני בתחלה להלחם בו: ויאמר יהודה יהודה יעלה הנה נחתי את הארץ בקד: שופטים א א ב ^(א) וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול ויאמר הנה הנשאר שים לפניך אבל כי למועד ישמור לך לאמר העם קראתי ויאכל שאול עם שמואל ביום ההוא:

שמואל א ט כד ^(א) ויהי אחרי מות יהושע וישראל בני ישראל בן לאמר מי יעלה לנו אל הכנעני בתחלה להלחם בו: ויאמר יהודה יהודה יעלה הנה נחתי את הארץ בקד: שופטים א א ב ^(א) וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול ויאמר הנה הנשאר שים לפניך אבל כי למועד ישמור לך לאמר העם קראתי ויאכל שאול עם שמואל ביום ההוא:

יג א מיי' פכ"ב מהל' אסורי ביאה ה' ח סמג לאון קט מושי"ע אה"ע פ"י כב סעיף ה':

תורה אור השלם

1. וידם השמש וירח עמד עד יקס גוי איביו הלא היא כתובה על ספר הישר ויעמד השמש בחצי השמים ולא אץ לבוא כיום תמים: יהושע י יג 2. מי מנה עפר יעקב ומספר את רבע ישראל תמות נפשי מות ישרים ותחי אחריתי כמה: במדבר כג י 3. ויקאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גם הוא יתה לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו חקטן יגדל ממנו וזרעו יתה מלא הגוים: בראשית מח יט 4. היום הזה אהל תת פחדך ויראתך על פני העמים תחת כל השמים אשר ישמעון שמעך ורגזו ויחלו מפניך: דברים כ כה 5. ויאמר י' אל יהושע היום הזה אהל גדלק בעיני כל ישראל אשר ידעו כי באשר הייתי עם משה אדוני עמך: יהושע ג ז 6. אז דבר יהושע ליי' ביום תת י' את האמורי לפני בני ישראל ויאמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון: יהושע י כ 7. ולא יהיה כיום ההוא לפני ואחריו לשמע יהודה בקול איש כי יהודה נלחם לישראל: יהושע י יד 8. ויהי ב'מים מפני ישראל הם במורד בית חורון וה' השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים עד עוקה וימיתו רבים אשר מיתו באבני הפךרד מאשר ררגזו בני ישראל בקרב: יהושע י יא 9. ויאמר ללמד בני יהודה קשת הנה כתובה על ספר הישר: שמואל ב א יח 10. יהודה אתה יודוך אחיך ירך בערף איביך ישמחו לך בני אביך: בראשית מט ח 11. ונעשית הישר והטוב בעיני י' למען ייטב לך ובאת וירשת את הארץ הטובה אשר נשבע י' לאבתך: דברים ו יח 12. ואת יהודה ויאמר שבע י' קול יהודה ואל עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר תהיה: דברים לג ז 13. ב'מים והם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה: שופטים יו ו 14. רק למען דעת דורות בני ישראל ללמדם מלחמה וק אשר לפנים לא ידעום: שופטים ג ב 15. ויהי אחרי מות יהושע וישראל בני ישראל בן לאמר מי יעלה לנו אל הכנעני בתחלה להלחם בו: ויאמר יהודה יהודה יעלה הנה נחתי את הארץ בקד: שופטים א א ב 16. וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול ויאמר הנה הנשאר שים לפניך אבל כי למועד ישמור לך לאמר העם קראתי ויאכל שאול עם שמואל ביום ההוא:

שמואל א ט כד ^(א) ויהי אחרי מות יהושע היום הזה אהל גדלק בעיני כל ישראל אשר ידעו כי באשר הייתי עם משה אדוני עמך: יהושע ג ז 6. אז דבר יהושע ליי' ביום תת י' את האמורי לפני בני ישראל ויאמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון: יהושע י כ 7. ולא יהיה כיום ההוא לפני ואחריו לשמע יהודה בקול איש כי יהודה נלחם לישראל: יהושע י יד 8. ויהי ב'מים מפני ישראל הם במורד בית חורון וה' השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים עד עוקה וימיתו כתיב ויאמר ללמד בני יהודה קשת הנה כתובה על ספר הישר מאי ספר הישר א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן זה ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישירים דכתיב בהו תמות נפשי מות ישרים ותחי אחריתי כמותו והיכא רמיזא^(א) יהודה אתה יודוך אחיך ירך בעורף אויביך ואיזו היא מלחמה שצריכה יד כנגד עורף הוי אומר זו קשת ר"א אומר זה ספר משנה תורה ואמאי קרו ליה ספר הישר דכתיב ^(א) ^(ב) ויעשית הישר והטוב בעיני ה' והיכא רמיזא^(א) דיזו רב לו ואיזו היא מלחמה שצריכה שתי ידים הוי אומר זו קשת ר' שמואל בר נחמני אמר זה ספר שופטים ואמאי קרו ליה ספר הישר דכתיב^(א) ב'מים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה והיכא רמיזא^(א) למען דעת דורות בני ישראל ללמדם מלחמה ואיזו היא מלחמה שצריכה לימוד הוי אומר זו קשת ומגלן דביהודה כתיב דכתיב^(א) מי יעלה לנו (בתחלה) אל הכנעני ^(א) להלחם בו ויאמר ה' יהודה יעלה ^(א) וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול מאי והעליה ר' יוחנן אומר שוק ואליה מאי והעליה דמסמכא שוק לאליה ורבי אלעזר אומר שוק וחזה מאי והעליה דמחית לה לחזה עילוייה דשוק כי בעי אנופי ומנפי ליה ורבי שמואל בר נחמני אמר שוק ושופי מאי והעליה שופי עילוייה דשוק קאי: לא תתייחד אשה עמהם: במאי עסקינן אילימא בחד דכוותה גבי ישראל מי שרי ^(א) והתנן אלא יתייחד איש אחד עם שתי נשים

דכתיב^(א) ויהי בנוסם מפני בני ישראל הם במורד בית חורון וה' השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים עד עוקה וימיתו רבים אשר מיתו באבני הפךרד מאשר ררגזו בני ישראל בקרב: יהושע י יא א"ר שמואל בר נחמני יהודה קשת הנה כתובה על ספר הישר: שמואל ב א יח ^(א) יהודה אתה יודוך אחיך ירך בערף איביך ישמחו לך בני אביך: בראשית מט ח ^(א) ונעשית הישר והטוב בעיני י' למען ייטב לך ובאת וירשת את הארץ הטובה אשר נשבע י' לאבתך: דברים ו יח ^(א) ואת יהודה ויאמר שבע י' קול יהודה ואל עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר תהיה: דברים לג ז ^(א) ב'מים והם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה: שופטים יו ו ^(א) רק למען דעת דורות בני ישראל ללמדם מלחמה וק אשר לפנים לא ידעום: שופטים ג ב 15. ויהי אחרי מות יהושע וישראל בני ישראל בן לאמר מי יעלה לנו אל הכנעני בתחלה להלחם בו: ויאמר יהודה יהודה יעלה הנה נחתי את הארץ בקד: שופטים א א ב ^(א) וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול ויאמר הנה הנשאר שים לפניך אבל כי למועד ישמור לך לאמר העם קראתי ויאכל שאול עם שמואל ביום ההוא:

שמואל א ט כד ^(א) ויהי אחרי מות יהושע היום הזה אהל גדלק בעיני כל ישראל אשר ידעו כי באשר הייתי עם משה אדוני עמך: יהושע ג ז 6. אז דבר יהושע ליי' ביום תת י' את האמורי לפני בני ישראל ויאמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון: יהושע י כ 7. ולא יהיה כיום ההוא לפני ואחריו לשמע יהודה בקול איש כי יהודה נלחם לישראל: יהושע י יד 8. ויהי ב'מים מפני ישראל הם במורד בית חורון וה' השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים עד עוקה וימיתו כתיב ויאמר ללמד בני יהודה קשת הנה כתובה על ספר הישר מאי ספר הישר א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן זה ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישירים דכתיב בהו תמות נפשי מות ישרים ותחי אחריתי כמותו והיכא רמיזא^(א) יהודה אתה יודוך אחיך ירך בעורף אויביך ואיזו היא מלחמה שצריכה יד כנגד עורף הוי אומר זו קשת ר"א אומר זה ספר משנה תורה ואמאי קרו ליה ספר הישר דכתיב ^(א) ^(ב) ויעשית הישר והטוב בעיני ה' והיכא רמיזא^(א) דיזו רב לו ואיזו היא מלחמה שצריכה שתי ידים הוי אומר זו קשת ר' שמואל בר נחמני אמר זה ספר שופטים ואמאי קרו ליה ספר הישר דכתיב^(א) ב'מים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה והיכא רמיזא^(א) למען דעת דורות בני ישראל ללמדם מלחמה ואיזו היא מלחמה שצריכה לימוד הוי אומר זו קשת ומגלן דביהודה כתיב דכתיב^(א) מי יעלה לנו (בתחלה) אל הכנעני ^(א) להלחם בו ויאמר ה' יהודה יעלה ^(א) וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול מאי והעליה ר' יוחנן אומר שוק ואליה מאי והעליה דמסמכא שוק לאליה ורבי אלעזר אומר שוק וחזה מאי והעליה דמחית לה לחזה עילוייה דשוק כי בעי אנופי ומנפי ליה ורבי שמואל בר נחמני אמר שוק ושופי מאי והעליה שופי עילוייה דשוק קאי: לא תתייחד אשה עמהם: במאי עסקינן אילימא בחד דכוותה גבי ישראל מי שרי ^(א) והתנן אלא יתייחד איש אחד עם שתי נשים

דכתיב^(א) ויהי בנוסם מפני בני ישראל הם במורד בית חורון וה' השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים עד עוקה וימיתו כתיב ויאמר ללמד בני יהודה קשת הנה כתובה על ספר הישר מאי ספר הישר א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן זה ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישירים דכתיב בהו תמות נפשי מות ישרים ותחי אחריתי כמותו והיכא רמיזא^(א) יהודה אתה יודוך אחיך ירך בעורף אויביך ואיזו היא מלחמה שצריכה יד כנגד עורף הוי אומר זו קשת ר"א אומר זה ספר משנה תורה ואמאי קרו ליה ספר הישר דכתיב ^(א) ^(ב) ויעשית הישר והטוב בעיני ה' והיכא רמיזא^(א) דיזו רב לו ואיזו היא מלחמה שצריכה שתי ידים הוי אומר זו קשת ר' שמואל בר נחמני אמר זה ספר שופטים ואמאי קרו ליה ספר הישר דכתיב^(א) ב'מים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה והיכא רמיזא^(א) למען דעת דורות בני ישראל ללמדם מלחמה ואיזו היא מלחמה שצריכה לימוד הוי אומר זו קשת ומגלן דביהודה כתיב דכתיב^(א) מי יעלה לנו (בתחלה) אל הכנעני ^(א) להלחם בו ויאמר ה' יהודה יעלה ^(א) וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול מאי והעליה ר' יוחנן אומר שוק ואליה מאי והעליה דמסמכא שוק לאליה ורבי אלעזר אומר שוק וחזה מאי והעליה דמחית לה לחזה עילוייה דשוק כי בעי אנופי ומנפי ליה ורבי שמואל בר נחמני אמר שוק ושופי מאי והעליה שופי עילוייה דשוק קאי: לא תתייחד אשה עמהן מפני שחשודין על העריות